

خارون

ویژه نامه گردشگری شهرستان نجف آباد
فرهنگی اجتماعی و ورزشی نجف آباد

سال دوم | شماره هشتم | فروردین ماه ۱۳۹۹

شماره ۸

اینجانجف آباد است

ویژه نامه گردشگری نجف آباد سال ۱۳۹۹

اینجانجف آباد است

منصف ترین بازار سنتی ایران در نجف آباد

معرفی محصولات نجف آباد

محبوبان محبوبان محبوبان

نجف آباد؛ شهر علم، ایمان و ایثار

اینجا نجف آباد است؛ شهری با نظام خاص و منظم شهرسازی دیرینه و منحصر بفرد. شهری با نظام آبیاری قنات - جوی - چاه. شهری با باغهای میوه‌آثار و بادام، با معابری محصور با درختان کهنسال چنار و توت. شهری با چهار مسجد تاریخی باقیمانده از گذشته و برجهای کبوتر منحصربفرد و عمارتخانه‌های مشهور. شهری با خانه‌هایی تاریخی که پیوند ناگسستنی زندگی و باغداری ساکنان شهر در روزگارانی نه چندان دور را، به زیبایی تصویر می‌کنند. شهری با صنایع دستی خاص و مرتبط با طبیعت و حرفه ساکنان تاریخی اش؛ ارغوان بافی، چاقو سازی و نمد مالی. شهری با سنگ نگاره‌ها، بقایای کهنترین قنات‌ها و جوی‌ها، منطقه حفاظت شده حیات وحش و نظام مهندسی شده و مردمی توزیع آب در مجاور باغات. شهری که امروزه با بازار بان منصف و محصولات مرغوبی از انواع بادام، انار، عسل و خشکبارش شناخته می‌شود. در کتابچه حاضر، نگاهی داریم گذر ایه شاخصه‌های فرهنگی، بناهای تاریخی، جاذبتهای طبیعی و تفریحی، محصولات عمده، صنایع دستی و سوغات شهر نجف آباد.

پیام شهردار نجف آباد بمناسبت نوروز ۱۳۹۹

یا مقلب القلوب و الابصار / یا مدبر الیل و النهار / یا محول الحول و الاحوال /
حول حالنا الی احسن الحال

بار دیگر نوروز با تمام زیبایی هایش فرا می رسد، ایام سرخوشی و سرسبزی می آید؛ طبیعت رخ می نمایاند و جلوه ای از آفرینش و جلال الهی آشکار می شود. خداوند متعال را شاکریم که توفیق دوباره عنایت فرمود تادر گذر ایام، بهاری دیگر را تجربه و حلول سال جدید را درک نماییم و به پاس نعمت سلامت و رحمتش سجده شکر به درگاهش به جای آوریم. فرارسیدن سال نو و آغاز بهار طبیعت را به محضر مبارک حضرت ولی عصر (عج)، مقام معظم رهبری، خانواده های محترم شهدا و ایثارگران، و همه ایرانیان تبریک و تهنیت عرض می نمایم. نوروز، روز آماده شدن برای تحقق حاکمیت الهی بر جهان است. تازگی طبیعت و آغاز سال نو، گذر عمری کوتاه از انسان را یادآور می گردد تا با نیمنگاهی بر رفتار و اعمال گذشته، فردانی روشن را رقم بزنیم. توفیق سالی دیگر از خدمت به مردم سپری شد سالی که فراز و نشیب های فراوانی را تجربه کردیم و امیدواریم آنچه که انجام گرفت توانسته باشد گوشه هایی از انتظارات بحق شما مردم قدر شناس را فراهم نموده باشد. در آستانه سال نو ضمن قدردانی از تلاش خستگی ناپذیر همکاران عزیزم در مجموعه مدیریت شهری همچنین جدیت، پیگیری و حمایت های اعضای محترم شورای اسلامی شهر و مشارکت همه جانبه شهروندان شریف نجف آباد بزرگ برای رسیدن به توسعه و پیشرفت دیار علم و ایثار، امیدواریم با استعانت از درگاه خداوند قادر و متعال و ارواح پاک و مطهر شهیدان همیشه سرافرازمان و بهره گیری از منویات مقام معظم رهبری، همه تلاش خویش را برای ارتقای سطح رضایت مندی مردم و خدمت صادقانه به نظام مقدس جمهوری اسلامی بکار گیریم.

در آغاز سال جدید امید آن داریم در سایه همدلی و همراهی همه شهروندان و مسئولان، سال جاری در شهری با اخلاق تر، زیباتر، ایمن تر، توسعه یافته تر، آبادتر و شاداب تر از امروز به استقبال بهار بنشینیم و حالی احسن از امروز داشته باشیم. در پایان، خاضعانه برای همگان سالی سرشار از موفقیت، شادکامی و تندرستی، عزت و سربلندی آرزو می نمایم. امیدوارم در آستانه تغییر طبیعت، خداوند همه ما را به بهترین حال ممکن تحول بخشد.

محمد مغزی نجف آبادی
شهردار نجف آباد

پیام اعضای شورای اسلامی نجف آباد بمناسبت نوروز ۱۳۹۹

یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر الیل و النهار، یا محول الحول و الاحوال،
حول حالنا الی احسن الحال

نوروز نهاد جاودان نو شدن است تجدید جوانی جهان کهن است
زین ها همه خوب تر که نو شدند یادآور نام پاک ایران من است

حلول سال نو و بهار طبیعت و بر طراوت را که نشانه قدرت لایزال الهی و تجدید حیات می باشد را به همه هموطنان عزیز، به ویژه شهروندان گرانقدر و خون گرم نجف آباد بزرگ صمیمانه تبریک و شادباش عرض می نماییم و سالی سرشار از سلامتی، شادی، پیروزی، مهر، دوستی و عشق، همراه با برکت و معنویت و عزت از درگاه خداوند متعال و سبحان برای همگان مسئلت می نماییم.

سال ۱۳۹۸ سالی پرفراز و نشیب، همراه با حوادث ناگوار برای ملت بزرگ ایران بود. علیرغم همه مشکلات کشور و منطقه، شهردار محترم، معاونین ارجمند، مدیران محترم مناطق و سازمان ها، کارمندان، پرسنل و کارگران شهرداری نجف آباد، با فعالیت های چشمگیر و همت مضاعف توانستند با وجود همه تنگناها، برنامه های از پیش تعیین شده را مطابق بودجه مصوب عملیاتی نمایند. این جانبان، اعضای شورای اسلامی شهر نجف آباد بر خود لازم می دانیم از همراهی همه مردم عزیز و مسئولین گرانقدر شهرمان که یار و یاور مدیریت شهری بودند صمیمانه تشکر و قدردانی می نماییم.

امید آن داریم که به لطف خداوند بزرگ و با رعایت اصول بهداشتی، شهروندان عزیز از مشکلات و بحران ویروس کرونا به سلامت عبور نماییم. در پایان سالی سرشار از عزت و سربلندی و سلامتی برای همه شهروندان شریف و عزیز نجف آباد بزرگ از درگاه خداوند متعال خواستاریم.

پیام اعضای شورای اسلامی شهر نجف آباد به مناسبت نوروز سال ۱۳۹۹
هجری شمسی

سیاست گذاری : محمد مغزی، سید
محمدابراهیم احمدی، محمدمهدی
فردوسی، ابراهیم رضایی

مسوول هماهنگی : سودابه کاظمیانی
سرویس عکس : رضا قلیچ خانی

باتشکر از : عاطفه کرباسی، اداره فرهنگ
و ارشاد اسلامی شهرستان نجف آباد، اداره
میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

اینجا نجف آباد است

۵۴

معرفی محصولات نجف آباد

۱۴

منصف ترین بازار سنتی ایران در نجف آباد

۱۲

شهرستان
نجف آباد در ۲۵
کیلومتری غرب اصفهان واقع
شده است. از طرف شمال به یک
رشته ارتفاعات منتهی و از سه جهت
دیگر بر روی زمین های نسبتاً هموار
گسترده شده است. اطراف
شهر به جز ارتفاعات ...

بازار سنتی نجف آباد
از منصف ترین مجموعه های
فعال در سطح استان و حتی کشور
محسوب می شود که همین موضوع
زمینه مراجعه روزانه هزاران نفر از
شهرهای اطراف را به این جاذبه
گردشگری فراهم کرده
است ...

مردان

اینجا نجف آباد؛ است

نجف آباد یکی از قدیمی ترین و بزرگترین شهر نزدیک به اصفهان است. این شهرستان دروازه ای برای پایتخت اصفهان در زمان صفویه به شمار می رفته و به همت شیخ بهایی ساخته شده است. نجف آباد دارای جاذبه های گردشگری بسیاری است که همه ساله گردشگران زیادی از آنها دیدن می کنند. در ادامه به معرفی این جاذبه های گردشگری پرداخته ایم؛ همراه ما باشید.

«جاذبه های گردشگری»

در سال ۹۶ با
شهادت پاسدار شهید
مدافع حرم محسن حججی
شهر نجف آباد بار دیگر
در کانون توجه قرار
گرفت

۱۳۹۶

یادمان شهدا؛ محل
گردشگری معنوی

اول

شهر سرداران شهید

دوره تاریخی: جمهوری اسلامی

شهرستان نجف آباد تاکنون بیش از ۲۵۰۰ شهید در طول دوران مبارزات انقلاب، سال‌های دفاع مقدس و عرصه امنیت، تقدیم اسلام و نظام کرده است که این تعداد با آمار شهدای سه استان کشور برابری می‌کند. در میان این شهدا، نام بیش از ۸۰ سردار شهید دیده می‌شود و از شهدایی مانند سردار احمد کاظمی، دکتر سید حسن آیت و حجت الاسلام محمد منتظری می‌توان به عنوان شاخص‌ترین آن‌ها یاد کرد. طی سال ۹۶ نیز با شهادت پاسدار شهید مدافع حرم محسن حججی و تشییع با شکوه او در چندین نقطه کشور، این شهر بار دیگر در کانون توجه قرار گرفت. پیکر این شهید در محل یادمان شهدا که چند سال پیش در گلزار شهدا ساخته شده بود، تدفین شده است. نجف آباد با ۱۳ خانواده ۳ شهیدی، یک خانواده ۴ شهیدی، ۱۱۰ طلبه شهید، ۲۳۰ پاسدار شهید، ۷۱۲ دانش آموز و ۷۴ دانشجوی شهید توانسته خود را به یکی از شاخص‌ترین شهرهای کشور در شاخص‌های مختلف تبدیل کند. با توجه به شهادت نزدیک به ۲۰۰ رزمنده نجف آبادی طی عملیات خیبر در پنجم اسفندماه سال ۶۲، این روز به عنوان «روز حماسه و ایثار نجف آباد» شناخته شده و همه ساله با اجرای ویژه برنامه‌هایی گرامی داشته می‌شود. به همین مناسبت مردم نجف آباد در سال ۹۵، دیدار تاریخی و مهمی با مقام معظم رهبری داشتند.

۴۲۷۲۷۲۸۲

نجف آباد، بلوار آیت اله طالقانی، گلزار شهداء، نجف آباد

۸۰
سردادر شهید

۲۵۰۰
شهید

شاخص
اصلی

نجف آباد، محله کوچه شاه، خیابان امام خمینی، کوچه ارشاد

۴۲۶۳۹۴۴۳

شاخص
اصلی

ثبت فهرست آثار ملی ایران

دوم

با معماری قاجار آشنا شوید

دوره تاریخی: قاجاریه

مسجد ارشاد؛ به
همت طایفه آقاباشی

سبک و شیوه معماری
این بنا مربوط به دوره قاجار
و به شیوه دو ایوانی است که
دو ایوان شمالی و جنوبی و دیگر
مجموعه‌ها، حیاط مستطیل شکل
آن را احاطه کرده‌اند

نام قدیمی این بنا، مسجد کوچه شاه است. بنیان این مسجد به پیشنهاد، همت و نظارت حاج محمد از طایفه آقاباشی‌ها، امام جماعت وقت گذاشته شده است و بنایانی چون حاج نوروز و حاج تقی بر آن نظارت داشته‌اند. سبک و شیوه معماری این بنا مربوط به دوره قاجار و به شیوه دو ایوانی است که دو ایوان شمالی و جنوبی و دیگر مجموعه‌ها، حیاط مستطیل شکل آن را احاطه کرده‌اند. شبستان پشت ایوان جنوبی دارای ستون‌های سنگی با سطح مقطع مربع، ستون‌های چهار گوش آجری و پوشش سقف آن طاق و چشمه بارسمی بندی ساده آجری است. این مسجد در ۲۳ شهریورماه ۱۳۸۲ به شماره ۱۰۲۰۷ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

مسجد نصیر به همت
حاج آقا ناصر حجت

سوم

مسجدی با دو کتیبه سنگی

دوره تاریخی: قاجاریه

۱۳۸۲

مسجد
نصیر در ۲۳
شهریور ماه ۱۳۸۲ به
شماره ۱۰۲۰۸ در فهرست
آثار ملی ایران به ثبت
رسیده است

این مسجد از مساجد دو ایوانی است و با توجه به شیوه معماری که دارد، ساخت آن مربوط به دوره قاجاریه است. در قسمت ورودی جنوبی مسجد دو کتیبه سنگی وجود دارد که بر روی یکی سال (۱۳۴۳ ق.) و بر روی سنگ دیگر عمل علی حک شده است. این مسجد دارای دو ایوان در دو جبهه شمال و جنوب می‌باشد که ایوان جنوبی دارای سه ورودی با قوس هفت و پنج است و پشت بغل‌های آن با کاشی کاری اسلیمی در زمینه آبی لاجوردی مزین شده است. فضای گنبدخانه بصورت طاق و چشمه و بر روی هشت ستون مستطیل گوشه پخ آجری با اندود گچ استوار است. در ضلع غربی ورودی اصلی این مسجد سقاخانه‌ای با بادگیر در بالای آن قرار دارد. در اسناد تاریخی، بانی ساخت آن حاج آقا ناصر حجت ذکر شده است. این بنا در ۲۳ شهریورماه ۱۳۸۲ به شماره ۱۰۲۰۸ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

۴۲۶۳۹۴۴۳

نجف آباد، محله نصیر، ابتدای خیابان قدس

شاخص
اصلی

دارای دو کتیبه سنگی

این اثر در سال ۱۹۴۰ از سوی شهرداری نجف آباد خریداری و مرمت شد

خانه تاریخی نوریان؛ مکتب خانه علوم خواجه نصیر الدین طوسی

بزرگترین خانه تاریخی مرمت شده نجف آباد با مساحت بیش از ۱۱۰۰ متر مربع که در اواخر دوره قاجار و اوایل پهلوی در محله تاریخی نصیر به صورت بخش شاه نشین و یک خلوت جداگانه ساخته شده است. این اثر در سال ۹۴ از سوی شهرداری نجف آباد خریداری و مرمت شد و به عنوان «مکتب خانه علوم خواجه نصیر الدین طوسی» تجهیز و در اختیار شهروندان قرار گرفت. در این مکتب خانه همزمان با فراهم شدن بستر نمایش و آموزش شگفتی های دنیای علم، ماهیت تاریخی خانه نیز به عنوان یک جاذبه گردشگری حفظ شده است. ورودی اصلی خانه از طریق هشتی بزرگی مغروش شده با سنگ های قلوه ای به مساحت ۱۶ متر مربع در ضلع جنوبی خانه قرار دارد که با پیچشی شرقی و متناسب با معماری بومی ایران، به حیاط اصلی بخش مرکزی خانه دسترسی را ممکن می سازد. به سبک خانه های فلات مرکزی ایران، باغچه های قرینه در طرفین حیاط حد فاصل فضای ورودی و با نشیمن درونی قرار گرفته اند و حوضی قلبی شکل از سنگ، زیبایی خاصی به آن داده است. در ضلع جنوبی، شاه نشین قرار دارد که ستون هایی با تزیینات گل های ختایی به سبک کورنتی، پنجره های باز شو با شیشه های الوان، سقف تزیین شده با تزیینات قواره بری و شومینه گچبری از ویژگی های آن محسوب می شود. بین بخش اصلی و خلوت، مجموعه فضاهایی به شکل اتاق اندرونی تعبیه شده که مخصوص اقامت تالستانی اهالی بوده و در خلوت خانه نیز شاهد زیبایی هایی همچون دو باغچه قرینه، حوض هشت ضلعی و سه دری با پنجره های تزیین شده با شیشه های رنگی هستیم. آشپزخانه (مطبخ)، اتاق چاه آب، زیرزمین با اتاق ضربی، مسیر دسترسی پشت بام، اصطبل حیوانات از دیگر قسمت های خانه محسوب می شوند.

نجف آباد، خیابان قدس شرقی، خیابان خواجه نصیر الدین طوسی

۰۳۱-۴۲۶۳۳۸۰۰

شاخص اصلی

بزرگترین خانه تاریخی مرمت شده نجف آباد

مجموعه تاریخی هفت برج خارون

پربازدیدترین جاذبه گردشگری نجف آباد به مساحت نزدیک به ۳ هزار متر مربع در جنوب شرقی شهر و در (بلوار شهید محسن حججی) قرار گرفته است. این مجموعه که نزدیک نهر قدیمی خارون واقع شده، دارای هفت برج منفرد از هم است که با دیوارهای کاهگلی ۴ متری به یکدیگر مرتبط شده اند. تقسیم بندی برج هادر زوایا و اضلاع دیوارها و نیز سردر ورودی های این مجموعه، منظره زیبایی را به وجود آورده که به وسیله هشتی و اتاق هایی در بالا و پایین و زیرزمین، ورود به این مکان را ممکن می سازد. برج های این مجموعه به عنوان محل زندگی کبوتر و در زمان ساخت به عنوان جمع آوری کننده فضولات پرندگان به منظور مصرف در بخش کشاورزی کاربرد داشته است. این مجموعه که متعلق به اواخر دوران قاجار است، در سال ۸۲ توسط شهرداری خریداری و پس از مرمت و بازسازی، در سال هشتاد و چهار به عنوان اولین مجموعه گردشگری شهر مورد بهره برداری قرار گرفت. این اثر با شماره ۳۴۸۱ در فهرست آثار تاریخی کشور به ثبت رسیده است و حال حاضر امکاناتی مانند فضای سبز، آب نما، غرفه های متعدد نمایشگاهی، چاپخانه سنتی و سالن اجتماعات با کاربری های فرهنگی، تفریحی و گردشگری فضایی متفاوت برای گردشگران در این مجموعه فراهم آورده است. همچنین این مجموعه در شهریور ماه ۹۸ با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان گذر فرهنگ و هنر خارون افتتاح گردید که شامل ۳۲ غرفه صنایع دستی و هنر نجف آباد می باشد

۴۲۶۵۸۱۴۰

نجف آباد، بلوار شهید محسن حججی

شاخص اصلی

هفت برج منفرد

این خانه پس از خریداری توسط شهرداری نجف آباد، مرمت و تجهیز شد و به عنوان تنها موزه مردم شناسی نجف آباد مورد استفاده قرار می گیرد

خانه تاریخی مهرپرور؛ موزه مردم شناسی نجف آباد

خانه ای تاریخی با عرصه سیصد و شصت متر مربعی که بر اساس سبک معماری، شیوه طاق بندی، شکل و نحوه گسترش پلان مرکزی، نوع تزیینات پیش ساخته آجری، سقف تیرپوش و کاربری فضاهای آن می توان ساخت آن را مربوط به اواخر قاجار و اوایل پهلوی دانست. این خانه که مجموعه فضاهای آن در قالب یک فرم مستطیلی شکل در طرفین حیاطی وسیع به صورت جبهه شمالی و جنوبی قرار گرفته، پس از خریداری توسط شهرداری، مرمت و تجهیز شده و به عنوان اولین و تنها موزه مردم شناسی نجف آباد مورد استفاده قرار می گیرد. ورودی بنا در قسمت جنوب غربی واقع شده که به وسیله هشتی (با طاقی به روش رومی) فضای خارج را به حیاط مرتبط می کند. داخل حیاط یک حوض سنگی لچکی با دو قوس کند و دو باغچه قرینه قرار گرفته و تالار اصلی و شاهنشین به همراه دو اتاق سه دری در طرفین فضاهای چیده شده در جبهه شمالی دیده می شوند. چهار ستون چوبی با پایه ستون سنگی و مقطعی مربع سقف مر تفع ایوان شمالی بنا را بر دوش دارند. پنجره های دواشکوب هلالی شکل، طاق نماهای متعدد سه دری ها، درهای چوبی مشبک با گره های قاب بندی طرح اسلیمی، گره های کنگره ای جفت، رخام تزیین شده با آجرهای قالبی موسوم به سرلوح یا کله گرگی، قرنیزهایی از جنس کاشی فیروزه ای و نمایی از سنگ پاکتراش از زیبایی های بنا به حساب می آیند. زیرزمین خانه نیز در ضلع شمالی با جرزهای قطور و سقفی از نوع پوشش گنبدی خفته و متفاوت با فضای فوقانی خود شامل مطبخ، حوضخانه با دو دهلیز با تاق گهواره ای است. این خانه با بخش هایی چون معرفی قدمت و نحوه شکل گیری شهر، بازسازی سبک زندگی گذشته، آثار تاریخی فرهنگی، بلده، مطبخ، حوضخانه و بخش مشاغل سنتی نجف آباد به عنوان اولین موزه مردم شناسی نجف آباد میزبان شهروندان و گردشگران است.

۰۳۱-۴۲۶۱۱۲۱۳

نجف آباد، خیابان امام خمینی (ره)، کوی شهید باستانی

شاخص اصلی

موزه مردم شناسی نجف آباد

این مجموعه که نزدیک نهر قدیمی خارون واقع شده، دارای هفت برج منفرد از هم است که با دیوارهای کاهگلی ۴ متری به یکدیگر مرتبط شده اند

۴م

چهارم

این هفت برج را از دست ندهید دوره تاریخی: قاجاریه

هفتم

به تالار افشارت نجف آباد خوش آمدید

دوره تاریخی: اواخر دوره قاجار و اوایل پهلوی

خانه تاریخی کبیرزاده؛ موزه تاریخ و مفاخر نجف آباد

به همت شهرداری
نجف آباد، موزه تاریخی
و مفاخر نجف آباد در قالب
تالارهای نجف آبادشناسی،
فرهیختگان، علم و ایثار و
بخش استاد در این مکان
ایجاد شده است

خانه تاریخی کبیرزاده از بناهای اواخر قاجار و اوایل پهلوی اول، در همجواری با خانه تاریخی مهرپرور و وسعت حدودی ۴۰۰ مترمربع گسترش یافته است. ورودی این بنا به وسیله دالان با زاویه ۹۰ درجه به حیاط تعریف شده که حریم فضای داخلی نیز از این طریق محافظت می گردد. در این خانه که به سبک تبرپوش در دو جبهه شمال و ضلع شرقی بنا شده، تزیینات و ویژگی هایی چون کتیبه کاشی معرق منقوش به "بسم الله الرحمن الرحیم" در پیشانی اتاق اصلی، قواره بری و شیشه های الوان، ستون های سنگی با سطح مقطع مربع، ازاره های خشتی از جنس سنگ پاکتراش و قرنیزهای کاشی ابر و بادقجری به چشم می خورد. به منظور پاسداشت مقام و منزلت علما، فرهیختگان، دانشمندان، بزرگان، مفاخر و مشاهیر و در جهت ایجاد نظم و هماهنگی در فعالیت های حوزه تاریخ، شناخت قدمت و پیشینه شهر، همچنین بررسی ساختارهای اجتماعی، تاریخی، هنری، ادبی و گردشگری شهر، شهرداری نجف آباد بر آن شد در جهت شناسایی، تحقیق، جذب و ایجاد یک نظام قانونمند در شناخت، بررسی، تحلیل و به روز آوری کلیه مطالعات، و حضور فعال به عنوان یک مرکز تخصصی، علمی و ذی صلاح در مسائل مرتبط و همچنین پشتیبانی محققین، مطلعین و فعالان این حوزه اقدام به دایر نمودن موزه تاریخ و مفاخر نجف آباد در قالب تالارهای نجف آبادشناسی، فرهیختگان، علم و ایثار و بخش اسناد در این مکان نماید.

نجف آباد - خیابان امام خمینی (ره) - کوچه شهیدکارشناس

۴۲۶۱۱۲۱۳

شاخص
اصلی

موزه تاریخ و مفاخر نجف آباد

هشتم

یک خانه تاریخی با پوشش کاهگل

دوره تاریخی: قاجاریه

خانه تاریخی لطفی؛ اولین خانه تاریخی مرمت شده

این
خانه باخشت و گل
بناشده و مجموعه فضاهای
آن در قالب یک فرم مستطیل
شکل در سه جبهه شمال،
جنوب و شرق قرار گرفته
است

اولین خانه تاریخی مرمت شده در نجف آباد با زیربنای هفتصد متر مربع که با توجه به سبک معماری، انواع شیوه طاق بندی سقف ها و تزیینات ساده و موقر کاه گل، می توان ساخت آن را متعلق به دوران قاجاریه دانست. این خانه باخشت و گل بنا شده و مجموعه فضاهای آن در قالب یک فرم مستطیل شکل در سه جبهه شمال، جنوب و شرق قرار گرفته است. ورودی خانه تاریخی لطفی در ضلع شمالی قرار گرفته و با سنگفرشی قلوه سنگی بدون هشتی و تنها با راهرویی باریک (دالان) به فضای حیاط ارتباط می یابد. فضای خانه در ضلع جنوبی به دو اتاق با ابعاد متفاوت که جلوی هر کدام ایوانی با طاق ضربی است، ختم می شود. اتاقی کشیده با طاقی آهنگ، تنها اتاق مسکونی ضلع شرقی است که مسیر دسترسی آن از طریق راه پله ای در گوشه جنوب شرقی خانه امکان پذیر است. مطبخ خانه نیز در ضلع شرقی خانه با طاقی کلبل قرار دارد و در جبهه شمالی نیز سه اتاق با پوشش طاق و چشمه قرار گرفته که جلوی هر یک ایوانی مرتفع دیده می شود. دسترسی به طبقه اول بنا از طریق راه پله واقع در کنار راهرو ورودی انجام می گیرد. این طبقه در دو جبهه شمالی و جنوبی تشکیل شده که بخش شمالی آن سه اتاق با پوشش طاق و تویزه دارد و جبهه جنوبی نیز شامل سه اتاق با ابعاد متفاوت است. نماسازی به وسیله طاق دزدهای متعدد، طاقچه های مرتفع اطراف ایوانها، پنجره های مدور و مشبک چوبی با شیشه های رنگی و ازاره های مزین با تزیینات خفته راسته آجری، از دیگر تزیینات خانه هستند. همچنین پوشش کاهگل در بیشتر بخش های خانه، نمایی اصیل، دل نشین و روح بخش به فضای آن داده است.

نجف آباد، خیابان فردوسی شمالی، کوی ایمان

۰۳۱-۴۲۶۳۹۴۴۵

نهم

یک کبوترخانه متقارن و متمایز

دوره تاریخی: صفویه

برج های دوقلوی صفا

برج های
دوقلوی صفا با
معماری کاملاً متقارن،
دارای ظاهری بسیار متمایز
در بین سایر برج های
کبوترخانه کشور است

این برج ها از دسته ساختمان های خشتی و بلند نجف آباد است که برای اسکان و نگهداری کبوترها، به منظور جمع آوری و برداشت کود کبوتری در باغ ها و مزرعه ها بنا شده است. برج های دوقلوی صفا با پلان های مستطیل شکل و الگوی شکل گیری و ساخت معماری کاملاً متقارن، دارای ظاهری بسیار متمایز در بین سایر برج های کبوترخانه کشور است. در قسمت شرق بنا خانه ای با دیرینگی دوران صفویه می باشد که از معدود خانه های باقیمانده آن دوران با ستون های چوبی، پنجره های ارسی و تزیینات گره چینی و قواره بری به حساب می آید. مجموعه بافت تاریخی صفا شامل حمام، مسجد و خانه های تاریخی می باشد. برج های دوقلوی صفا در تاریخ ۲۵ اسفندماه ۱۳۷۹ به شماره ۳۴۸۲ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

نجف آباد - خیابان شریعتی

۴۲۶۳۹۴۴۵

شاخص
اصلی

ظاهری بسیار متمایز در بین سایر برج های
کبوترخانه کشور

پنگ خانه محلی
برای زمان بندی آب
کشاورزی با استفاده
از ظرفی به نام پنگ
بوده است

پنگ خانه و حوض خانه

پار دهم

عادت در آبیاری کشاورزان

دوره تاریخی: — قاجاریه

این سازه های قدیمی که به شیوه چهار تاقی و با چهار ستون قطور و گنبدی نسبتاً کوچک ساخته می شوند، به عنوان محلی جهت تنظیم ساعات آبیاری کشاورزان کاربرد داشته است. در وسط این محل، حوضی معمولی ساخته شده که آب از یک طرف وارد و از سمت دیگر خارج می شود و با ته نشین شدن در حوضچه، امکان خوبی برای آب شرب زارعین و رهگذران فراهم می شده است. در نبود ساعت، از پیاله های کوچک استفاده می کردند که زمان فرو رفتن آن ها در ظرف آب، به عنوان معیاری از گذشت زمان کاربرد داشت. این ظروف برنجی و نازک که در انتهای خود سوراخ ریزی داشتند، اصطلاحاً «پنگ» نامیده می شدند. هر بار یکی از کشاورزان مسئولیت پنگ خانه را بر عهده گرفته و میزان آب اختصاص داده شده به بقیه را مشخص می کرد. برای محفوظ ماندن صاحب پنگ از سرما و گرما، سازه پنگ خانه ساخته می شد و در سه طرف این مجموعه سکوهایی برای استراحت آب گیران و زراعین در نظر می گرفتند. داخل پنگ خانه نیز معمولاً چراغی «مرکبی» قرار داشت که از آن برای روشن کردن محیط اتاقک و سرکشی به مسیرهای آبیاری استفاده می شده است. بسته به شرایط معماری پنگ خانه، امکان داشت این سازه از سه سمت بسته و تنها یک ورودی داشته باشد و یا تنها یک ورودی آن مسدود می شد.

نصف آباد، بلوار ولی عصر، بوستان زندگی

۰۳۱-۴۲۶۵۸۰۵۳

سازه قدیمی، جهت تنظیم ساعات آبیاری
کشاورزان

شاخص
اصلی

عصار خانه اخلاقی؛ زیباترین و بزرگترین مرکز روغن گیری

دهم

کسب و کار قدیمی نجف آبادی ها در وسط بازار

دوره تاریخی: صفویه

عصار خانه را می توان کار خانه کوچک روغن گیری دانست که چند نمونه آن در سطح نجف آباد فعال بوده و حتی برخی از آن ها با اعمال تغییراتی، همچنان به فعالیت خود ادامه می دهند. زیباترین و بزرگترین عصار خانه نجف آباد که در دوران صفوی در وسط بازار شهر ساخته شده را می توان عصار خانه اخلاقی دانست. در عصار خانه ها به کمک چرخ سنگی بزرگ با نیروی حیواناتی مانند شتر، دانه های روغنی به محصولات پر کاربردی تبدیل می شدند. از دیگر ویژگی های منحصر به فرد عصار خانه اخلاقی می توان به حجاری صورت گرفته بر روی سنگ آن اشاره کرد که طی آن آخرین آیه سوره قلم به تاریخ ۱۰۹۴ هجری قمری به خط "محسن الامامی" حک شده است. این عصار خانه شامل ورودی، هشتی، چندین فضا با پلان هشت وجهی به عنوان محل آسیاب ها، تیر خانه یا قسمت روغن گیری، انبار، شتر خوان و بار انداز است. در بخش تیر خانه، تالاری به طول و ارتفاع بیش از ۱۰ متر با سقفی گنبدی از خشت خام وجود دارد که زیبایی و طرز اجرای استادانه پوشش آن، هر بیننده ای را شگفت زده می کند. این بنا طی سال ۸۱ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

۴۲۶۳۹۴۵

نصف آباد، خیابان منتظری مرکزی، بازار مرکزی

زیباترین و بزرگترین عصار خانه نجف آباد

شاخص
اصلی

در ورودی باغ
سازه ای چوبی با الهام از
طاق ایرانی ساخته شده و
منظری زیبا بر پیشانی باغ
ایجاد کرده است

باغ گل ها با الهام از طاق ایرانی

دوازدهم

یک روز با گل و گیاه در نجف آباد

دوره تاریخی: جمهوری اسلامی

باغ گل های نجف آباد در سال ۹۵ با کاربردهای چندگانه نمایشگاهی، آموزشی و پژوهشی با قسمت هایی مانند برکه و آبریز، بخش مخصوص کودکان، محیط کشت، بخش آموزش، محوطه، نمایشگاه، کافی شاپ و رستوران در بلوار طالقانی این شهر ساخته شده است. در ورودی باغ، سازه ای چوبی با الهام از طاق ایرانی ساخته شده و منظری زیبا بر پیشانی باغ ایجاد کرده است. در ضلع جنوب شرقی مجموعه نیز برای تلطیف هوا در فصل گرما و پرورش و نمایش انواع گیاهان آبی، یک برکه و آبریز ساخته شده است. در محوطه باغ، باغچه های متعدد در طرح و اندازه های متنوع برای کاشت گل های فصلی و دائمی در کنار درختچه های زینتی آماده شده و گذرگاه های مورب باغ، امکان دسترسی به نقاط مختلف آن را فراهم کرده است. در ضلع شمالی باغ هم ساختمانی دو طبقه با ظاهری زیبا ساخته شده که از پشت بام آن برای فعالیت کافی شاپ و رستوران استفاده شده و در زیر زمین امکاناتی برای مباحث آموزشی و پژوهشی کودکان در نظر گرفته شده است. در این بخش کودکان امکان استفاده از میزهای مخصوص برای نقاشی گیاهان را داشته و با کمک انواع بذر، دانه، کود و سم می توانند تمامی مراحل کاشت و داشت گیاه را انجام داده و در نهایت گیاه کاشته شده را با نام خود در معرض دید بازدید کنندگان قرار دهند. در طبقه همکف این ساختمان نیز، فضای مخصوص کاشت انواع گیاهان به همراه نمایشگاه و فروشگاه در نظر گرفته شده و طبقه اول نیز میزبان نمایشگاه انواع کاکتوس، فروشگاه لوازم باغبانی و کلینیک گیاه پزشکی است.

۴۲۶۵۸۰۵۳

نجف آباد، بلوار آیت اله طالقانی، مقابل گلزار شهدا
ابتدای مسیر بوستان زندگی

شاخص
اصلی

مرکز چند منظوره

زیباترین
وبزرگترین
عصار خانه نجف آباد که در
دوران صفوی در وسط بازار
شهر ساخته شده را می توان
عصار خانه اخلاقی دانست

باغ موزه در
بستری از باغ ایرانی با
درختانی ویژه این منطقه
شکل گرفته و می توان آن را
به دو بخش کلی تقسیم
کرد

باغ موزه؛ باغ ایرانی

سیزدهم

باغ جدید با نمادهای قدیمی

در این مجموعه که نوروز ۹۶ اولین فاز آن به بهره برداری رسید، بخشی از نمادها و آثار تاریخی نجف آباد از دوره صفوی تاکنون بازسازی شده است. باغ موزه در بستری از باغ ایرانی با درختانی ویژه این منطقه همچون گردو، بادام و چنارهای کهنسال شکل گرفته و استفاده از چندین آبنا، آبراه و حوضچه زیبایی اش را دوچندان کرده است. آثار عرضه شده در این باغ موزه را می توان به دو بخش کلی تقسیم کرد. اولین قسمت شامل عناصر قدیمی بازسازی شده و نمادهای تداعی کننده قدمت شهر همچون ایوان باغ، آب انبار، جوی های آب و یخچال است و در قسمت دیگر نیز می توان نمایش آثار هنری را در فضای باز باغ، بخش نگارخانه و دیوارهای مجموعه مشاهده کرد.

نجف آباد، انتهای بلوار آیت الله طالقانی، جنب مجموعه تفریحی باغ بانوان

۴۲۶۵۸۱۴۰

بازسازی بخشی از نمادها و آثار
تاریخی نجف آباد

شاخص
اصلی

دوره تاریخی: جمهوری اسلامی

۷Km

طرح به طول
۷ کیلومتر و حداقل
عرض آن نزدیک به
شصت متر طراحی شده
است

محور تفریحی گردشگری کوچه باغ زندگی

چهاردهم

۷ کیلومتر گردشگری بدون خودرو

از دیگر طرح های گردشگری نجف آباد، با کاربری هایسی مانند تفریحی، ورزشی، مراکز گردشگری، اقامتی چون هتل و رستوران و ... به طول ۷ کیلومتر و عرض ۶۰ متر بین خیابان امام خمینی (ره) تا بلوار آیت الله طالقانی طرح ریزی شده است. در این طرح که به عنوان طولانی ترین کوچه باغ طبیعی کشور از آن یاد می شود علاوه بر تعبیه مسیرهای دسترسی محلی جهت تردد خودروهای سواری، مسیرهای ویژه به منظور پیست دوچرخه سواری، پیاده روی و ورزش صبحگاهی و ایستگاه های تندرستی پیش بینی شده است.

پارک های نجف آباد در مناطق پنجگانه شهری

پانزدهم

پارک گردی در نجف آباد

پارک های نجف آباد واقع در مناطق پنجگانه شهری مانند لاله به عنوان قدیمی ترین پارک، کوهستان واقع در کمربندی شمالی، پارک کوهستانی آبشار، پارک ملت و فیروزه با امکاناتی چون فضای سبز، زمین اسکیت، وسایل بازی کودک، پارک بادی، آلاچیق های متعدد، آبناهای موزیکال و آبشار مصنوعی مکانی مفرح و شاد برای شهروندان نجف آباد و مسافران فراهم می کند.

هفدهم

قدیمی ترین منطقه حفاظت شده جهان

پارک ملی قمیشلو؛ قرق و شکارگاه اختصاصی

۱۵۰

۱۵۰ سال قبل
ظل السلطان، پسر بزرگ
ناصرالدین شاه و حاکم اصفهان،
قمیشلو را بعنوان قرق و شکارگاه
اختصاصی اعلام و حتی از چرای
دام در این منطقه جلوگیری
کرد

پارک ملی و پناهگاه حیات وحش قمیشلو در ۴۵ کیلومتری شمال غرب اصفهان واقع شده است. وسعت پارک ملی قمیشلو ۲۹،۸۸۶ هکتار و وسعت پناهگاه حیات وحش قمیشلو ۸۳،۸۸۸ هکتار می باشد. گفته می شود پارک ملی قمیشلو قدیمی ترین منطقه حفاظت شده جهان است. ۱۵۰ سال قبل ظل السلطان، پسر بزرگ ناصرالدین شاه و حاکم اصفهان، قمیشلو را بعنوان قرق و شکارگاه اختصاصی اعلام و حتی از چرای دام در این منطقه جلوگیری کرد. در سال ۱۳۸۶ با الحاق سه منطقه امن کرالیاس، کهوک و لاسمیان، محدوده ای با وسعت ۲۹،۸۸۶ هکتار طی مصوبه شماره ۲۹۷ در ۱۲ بهمن ماه ۱۳۸۶ از این پناهگاه به پارک ملی ارتقاء سطح پیدا کرد و طی مصوبه شماره ۳۴۳ مورخ ۲۹ آذرماه ۱۳۸۹ مساحت پناهگاه به ۸۳،۸۸۸ هکتار افزایش یافت. این منطقه از شمال با شهرهای دهق و علویچه و روستاهای هسنیچه و حسین آباد و از غرب با روستای میر آباد، مبارکه، حمدیه، افجان، تندر، وریش، جاجا و از جنوب با شهرهای نجف آباد، ویلاشهر و خمینی شهر و از شرق با شهرهای اصفهان، شاهین شهر و روستای جهاد آباد ارتباط دارد. بیشتر اقلیم منطقه نیمه خشک بیابانی و قسمتهای کوچکی در ارتفاعات نیمه مرطوب هستند. میانگین دمای سالانه ۵/۱۱، میانگین دمای سردترین ماه سال ۱/۶- و گرمترین ماه سال ۹/۲۳ درجه سانتی گراد می باشد. در این منطقه پرباران ترین فصل سال به ترتیب زمستان، پاییز و بهار می باشد که به ترتیب ۴۸/۵، ۲۸/۶ و ۲۱/۷ درصد از کل بارش سالانه را به خود اختصاص می دهند.

جاذبه های گردشگری:

باغ قمیشلو در مجاورت قلعه تاریخی قمیشلو، مشاهده جمعیت مطلوبی از آهوی ایرانی و قوچ و میش از جاذبه های توریستی منطقه به شمار می رود.

گونه های شاخص جانوری:

تاکنون تعداد ۳۷ گونه پستاندار، ۸۲ گونه پرنده، ۳۲ گونه خزنده و دو گونه دوزیست در این منطقه شناسایی و ثبت شده است. شاخص ترین گونه جانوری پارک ملی قمیشلو آهواست که از تراکم جمعیتی مناسبی برخوردار است.

پوشش گیاهی:

پوشش گیاهی منطقه شامل انواع گیاهان بوته ای و درختچه ای است. تاکنون تعداد ۳۴۴ گونه گیاهی متعلق به ۲۲۳ جنس و ۵۵ خانواده در منطقه قمیشلو شناسایی و ثبت شده است.

شانزدهم

نجف آباد؛ شهر قنات ها

بیش از ۱۸ قنات با معماری و مهندسی خاص

قنات یا کاریز راه آب یا کانالی است که در زیر زمین کنده شده تا آب در آن برای رسیدن به سطح زمین جریان یابد. فناوری ساخت قنات به ابتکار ایرانیان در اوایل هزاره قبل از میلاد در مناطق خشک ایران گسترش پیدا کرد که با آن می توان مقدار قابل توجهی از آب های زیرزمینی را به سطح رسانید و از آن همانند چشمه های طبیعی دائمی بهره برد. نجف آباد به دلیل واقع شدن در فلات مرکزی و اهمیت کشاورزی در دشت وسیع باغات خود دارای مجموع قنات (بیش از ۱۸ قنات مانند صندل، شیربچه، خارون، معصوم آباد شاه آباد و...) است که با معماری و مهندسی خاص و منحصر بفردی در ۵۰۰ سال پیش توسط زرتشتیان و ساکنین این منطقه حفر شده و دارای ارزش تاریخی هستند. روایت تاریخی نشان می دهد زرتشتیان کوچرو و دیگر مهاجرین از کویر مرکزی ایران مانند ناین، یزد، تفت و اردکان برای چرای گوسفندان به این منطقه آمده و برای یکجانشینی مباردت به حفر قنات می کنند. که اولین قنات را شخصی به نام صندل حفر کرده، سپس برادرش به پیروی از آن قنات شیربچه را بنا کرد و خواهرانشان نیز قنات خارون یا خواهران را حفر می کنند. از مهمترین قنات های نجف آباد می توان به موارد ذیل اشاره داشت:

قنات صندل (که پیر صندل): با دوشاخه شمالی و غربی دارای ۲۰۰ حلقه چاه به شمال نجف آباد وارد شده، پس از آبیاری باغات نوار شمالی تا انتهای شرقی طی طریق می کند.

قنات شیربچه: با دو شاخه شروع شده، با تعداد حدود ۱۲۰ حلقه بصورت مستقیم و از مرکز شهر نجف آباد به سمت غرب به شرق شهر جاری است. تاین قنات در مسیر خود دو تونل زیرزمینی به نام «ویراب» و «ویرابچه» داراست که با پله های متعدد به منظور محلی برای برداشت آب از آن استفاده می شده است.

قنات خارون (خواهران): پس از حفر قنات صندل و شیربچه، سومین قنات اصلی در جنوب نجف آباد و از غرب به شرق جاری است. این قنات پس از آبیاری باغات جنوبی شهر با پیوستن به قنات های دیگر، باغات مناطق غربی و شرقی شهر را نیز سیراب می کند.

سنگ نگاره های نجف آباد؛

هجدهم

پیش از ۱۰۰۰۰ بوم سنگ نگار منحصر به فرد

وجود بیش از ۱۰۰۰
بوم سنگ نگار منحصر به
فرد در کوه های منطقه حفاظت
شده قمیشلو به عنوان یکی از
قدیمی ترین شکارگاه های استان
اولین نمونه از سنگ نگاره
های نجف آباد بوده
است

سنگ نگاره ها یا هنرهای صخره ای، جلوه های هنری جامعه انسانی به شمار می آیند. صخره های منقوش به صورت بوم های سنگی در غارها و یا دشت هایی که زیستگاه انسان بوده اند، توسط دستان هنرمندی نقاشی شده اند که قلمی به جز سنگ و کاغذی جز بوم سنگی نداشته اند و بعدها با کشف فلز، با تیزی ابزار فلزی بر روی سنگ ها، نقاشی ها، علائم نمادها و نشانه هایی را برای ما به یادگار گذاشته اند. وجود بیش از ۱۰۰ بوم سنگ نگاره منحصر به فرد در کوه های منطقه حفاظت شده قمیشلو به عنوان یکی از قدیمی ترین شکارگاه های استان اولین نمونه از سنگ نگاره های نجف آباد بوده و همچنین سنگ نگاره های بلمچه و معدن سورمه به فاصله سه و پانزده کیلومتری شهرستان از دیگر موارد هنرهای صخره ای و سنگ نگاره های نجف آباد محسوب می شوند که اشکالی از انسان، بز کوهی، کمان و ششکار، علائم خطی و نجومی و نمادهای حلقه قدرت و ... از نمونه های ترسیم شده بر روی آن ها به حساب می آیند.

نجف آباد دارای
مجموع قنات است که با
معماری و مهندسی خاص و
منحصر بفردی در ۵۰۰ سال
پیش توسط زرتشتیان و
ساکنین این منطقه حفر
شده است

منصف ترین بازار سنتی ایران در نجف آباد

بازار سنتی نجف آباد از منصف ترین مجموعه های فعال در سطح استان و حتی کشور محسوب می شود که همین موضوع زمینه مراجعه روزانه هزاران نفر از شهرهای اطراف را به این جاذبه گردشگری فراهم کرده است. بازار نجف آباد در یکصدسال گذشته شاهد فعالیت مشاهیر و اشخاص سرشناسی بوده که هر کدام به گونه ای در شکل گیری تاریخ این دیار سهیم بوده اند. انصاف و صداقت نسل قدیم نیز به فعالین فعلی بازار نیز منتقل شده و همین موضوع رونق آن را همچنان حفظ کرده است. در بازار سنتی نجف آباد که در محدوده اطراف میدان حضرت امام خمینی (ره) (باغملی) به عنوان مرکزی ترین نقطه شهر قرار گرفته، مشاغل سنتی همچون چاقوسازی، نمدمالی، لوده (سبدبافی با ساقه درختچه ارغوان) و گیوه دوزی همچنان به فعالیت و ارائه محصولات خود ادامه می دهند.

سرپوش مردم نجف آباد موسوم به کلاه نمدی
کلاه مالی با پشم گوسفند

در قدیم از
لوده ها «سبدهای
توگود» برای حمل بار
مختلف و میوه هایی مانند
انار و انگور استفاده
می شد

آشنایی با سبدبافی از مشاغل سنتی نجف آباد
«لوده بافی یا ارغوان بافی» با قدمتی دیرینه

لوده یا سبدبافی یکی از مشاغل سنتی نجف آباد با قدمتی دیرینه، در آستانه فراموشی است. لوده از ساقه های درختچه ارغوان به هم بافته می شدند. در قدیم از لوده ها «سبدهای توگود» برای حمل بار مختلف و میوه هایی مانند انار و انگور استفاده می شد. در مرحله بافت این سبید چند عدد از ترکه ها در کنار یکدیگر و چند عدد دیگر به صورت متقاطع روی آن ها قرار می گرفت تا تشکیل یک ستاره شش پر دهد. آن گاه بوسیله ترکه های باریک تری مهار شده و بافته با ترکه های نازک عمل بافت را به شیوه یکی از زیر، یکی از رو آغاز می کرد و ترکه ها را به طور یکی در میان از لابلای ترکه هایی که قبلاً به طور متقاطع روی یکدیگر قرار گرفته بود، عبور می داد. عموماً صنعتگران این رشته بعد از پایان بافت قسمت پائین، در محلی که قرار است از آنجا لبه کار بافته شود، به بافت بدنه لوده، حالت مارپیچی می دادند و کار را به شیوه قبلی ادامه می دادند و انتهای کار را نیز به صورت مارپیچ خم می کردند. از این نمونه سبد لوده بیشتر در کشاورزی برای حمل انواع میوه و در مصارف خانگی برای نگهداری انواع ملزومات در مطبخ استفاده می شد.

باقیدی‌ترین مشاغل نجف آباد آشنا شوید چاقوسازی؛ از مشاغل باقی مانده قورخانه

یکی از قدیمی‌ترین مشاغل نجف آباد چکش کاری است که مهم‌ترین آن، ساخت کار د و چاقو است که از مشاغل باقی مانده قورخانه (اسلحه سازی) صفوی می باشد

این سرپوش که در نجف آباد به نام «کلاه نمدی» معروف است، از پشم گوسفند ساخته و پرداخته می‌شود

یکی از قدیمی‌ترین مشاغل نجف آباد چکش کاری (آهن‌گری، قفل سازی، چاقوسازی، قیچی سازی، دفتین سازی، چهره سازی و درفش سازی) است که پیشینه این فن را به ساکنین اولیه شهر منصوب می‌دانند. مهم‌ترین این موارد، ساخت کار د و چاقو است که از مشاغل باقی مانده ی قورخانه (اسلحه سازی) صفوی می باشد. چاقو، دسته، تیغه و اره توسط استادکاران چاقوساز به شرح ذیل ساخته می‌شد. دسته چاقو از جنس شاخ گوسفند بوده و با خرده‌های برنج و استخوان تزیین می‌شد. برای ساختن دسته چاقو از شاخ، ابتدا آن را در آتش کاملاً قرمز ذغال سنگ یا چوب قرار می‌دادند. وقتی که شاخ در داخل آتش قابل انعطاف می‌شد؛ آن را با انبرک مخصوص از روی آتش برداشته و با انبر دیگری که دو دهانه بلند داشت، آن را می‌کشیدند و با قدرت دست و فشار زانو و بدن و همچنین مهارت بالای خود، شاخ را به شکل مورد نظر در آورده و سپس با تیغه‌ای برنده آن را صاف و نهایتاً آن را سرد می‌کردند. تیغه و اره نیز با قدرت دست استادکار و ابزار (سندان و چکش و آتش کوره) شکل می‌گرفت.

کلاه یکی از اجزاء تکمیل کننده لباس محلی است. این سرپوش که در نجف آباد به نام «کلاه نمدی» معروف است، از پشم گوسفند ساخته و پرداخته می‌شود. طرز تهیه آن به طور مجمل این گونه است که پشم را پس از حلاجی و تیت کردن، بر روی تاوه (تَوَه) فلزی که بر آتشی ملایم و گرم کننده گذاشته می‌شد، به صورت یک قرص نان بزرگ بر روی هم می‌انباشند و بر روی این قرص گرد پشمی آب و صابون می‌پاشیدند و با دست، پستی و بلندی آن را یکنواخت می‌کردند. این عمل را در دو لایه تکرار کرده، لایه دوم را که کوچک تر است، بر روی لایه اول قرار می‌دادند و وسط لایه دوم را با دست سوراخ می‌کردند که این محل به اندازه وارد شدن دست راست است؛ سپس لایه اول را بر روی لبه‌های لایه دوم قرار می‌دادند. بعد از صابون و آب زدن به این مجموعه دست را در داخل سوراخ می‌کردند و این مجموعه را دور دست می‌گرداندند و سپس بر روی تاوه مشت و مالی مختصر می‌دادند. این عمل آن قدر ادامه پیدا می‌کرد تا شکل مختصری از کلاه پیدا می‌کرد که بعد از عملیاتی چند به صورت کلاه در می‌آمد. بعد بر روی قالب قرار داده می‌شد و با سنگ بر روی آن می‌کوبیدند.

معرفی محصولات نجف آباد

شهرستان نجف آباد در ۲۵ کیلومتری غرب اصفهان واقع شده است. از طرف شمال به یک رشته ارتفاعات منتهی و از سه جهت دیگر بر روی زمین های نسبتاً هموار گسترده شده است. اطراف شهر به جز ارتفاعات شمالی آن را زمین های حاصلخیز، باغات و مزارع فرا گرفته است و محصولات کشاورزی نجف آباد شامل بادام، گردو، انگور، انار، توت، زردآلو، آلبالو، سیب، گیلان، گلابی، به، گندم، جو، برنج، حبوبات و صیفی جات است. همچنین نجف آباد رتبه نخست صنعت زنبورداری با تولید سالانه هزار و ۱۰۰ تن عسل استان اصفهان را دارد. در ادامه به شرح محصولات در شهرستان نجف آباد پرداخته ایم.

شهر شکوفه های بادام

یکی از قطب های تولید بادام کشور

شهرستان نجف آباد از قدیم به عنوان یکی از قطب های تولید بادام کشور و ایران مطرح بوده به طوری که در حال حاضر بیش از ۱۲۰۰ هکتار از باغات آن به کاشت بادام اختصاص دارد. سالانه به طور متوسط ۲۴۰۰ تن بادام در نجف آباد تولید می شود که ۶۰ درصد آن به بازارهای داخلی و خارجی صادر می شود. مهم ترین ارقام بادام نجف آباد شامل مامای، ربیع، محب علی و دیگر گل است و قدمت صادرات آن به مناطقی مانند هند در حدی است که در بخش هایی از این کشور، بادام را با عنوان «نجف آباد» می شناسند. سالهاست بادام محصول سنتی در نجف آباد و مکمل غذای خانوادگی است و کشت آن محدود به زمین های شنی رسی با میزان آب کم تا متوسط می باشد. مدت زیادی نیست که کشت بادام به شیوه های جدید و با استفاده از ارقام مرغوب جهت تأمین نیاز بازارهای داخلی و خارجی آغاز شده است. ایران در رتبه سوم تولیدکنندگان این میوه قرار دارد. شهرستان نجف آباد با سطح بالغ بر ۲۰۰۰ هکتار و تولید متوسط سالانه ۴۰۰۰ تن بادام رتبه اول استان اصفهان در این خصوص را دارد. در حدود ۷۰ درصد تولید شهرستان به کشور هندوستان و سایر کشورها صادر می گردد.

سالانه به طور متوسط ۲۴۰۰ تن بادام در نجف آباد تولید می شود که ۶۰ درصد آن به بازارهای داخلی و خارجی صادر می شود

شهرستان نجف آباد با سطح بالغ بر ۲۰۰۰ هکتار و تولید متوسط سالانه ۴۰۰۰ تن بادام رتبه اول استان اصفهان در این خصوص را دارد

نجف آباد یکی از بزرگ ترین انارستان های کشور

انار ملی نادری دانه قرمز!

یکی از محصولات و تولیدات شاخص باغ های نجف آباد میوه انار است. آغاز فصل برداشت انار در این شهرستان از اوایل آبان است و عمده ارقام انار موجود در نجف آباد شامل انار ملی نادری دانه قرمز، نادری، آلك و غیره می باشد. در این شهرستان دو رقم بومی با نام های پوست قرمز نجف آباد و پوست سفید نجف آباد ثبت شده که از مرغوبیت بالایی برخوردار است. انار به عنوان درختی سازگار با شرایط آب و هوایی منطقه در زمره تولیدات شاخص کشاورزی نجف آباد محسوب می شود به طوری که در حال حاضر بیش از ۶۴۰ هکتار از باغات شهرستان به کاشت انار اختصاص پیدا کرده و سالانه نزدیک به ۳۸۰۰ تن محصول از آن برداشت می شود. یکی از بزرگ ترین انارستان های کشور با مساحت ۳۸۰ هکتار در روستای جلال آباد احداث شده است. از ویژگی های خاص انار نجف آباد؛ پوست نازکی، آبدار بودن، مقاوم به تنش های آبی و شوری و ارگانیک بودن آن است.

سالانه نزدیک به ۳۸۰۰ تن محصول از باغات شهرستان نجف آباد برداشت می شود

در حال حاضر بیش از ۶۴۰ هکتار از باغات شهرستان نجف آباد به کاشت انار اختصاص پیدا کرده است

بیش از ۳۷۰ هزار کلنی زنبور عسل در نجف آباد

رتبه نخست صنعت زنبورداری در استان اصفهان

نجف آباد رتبه نخست صنعت زنبورداری با تولید سالانه هزار و ۱۰۰ تن عسل استان اصفهان را دارد. این شهرستان با بیش از ۳۷۰ هزار کلنی، تولید نزدیک به ۶ هزار ملکه زنبور عسل و هزار و ۱۰۰ تن عسل در سال جایگاه اول استان را از این لحاظ به خود اختصاص داده است. بیش از ۳۷۰ هزار کلنی زنبور عسل امسال در شهرستان نجف آباد سرشماری شده است که قسمت عمده تجهیزات زنبورداری کشور در این شهرستان تولید و عرضه می شود. از هر کلنی به طور میانگین پنج کیلو و ۴۰۰ گرم عسل تولید می شود. در آمد حاصل از عسل در ۲۰۰ کلنی زنبور عسل حدود ۲۰ میلیون تومان می باشد ولی چنانچه زنبورداری با ۲۰۰ کلنی زله، گرده و بره موم تولید کند حدود ۵۰ میلیون تومان بیشتر سود خواهد کرد که این امر با مدیریت صحیح در زنبورستان امکان پذیر می باشد.

قسمت عمده تجهیزات زنبورداری کشور در شهرستان نجف آباد از توابع استان اصفهان تولید و عرضه می شود

نجف آباد سالانه هزار و ۱۰۰ تن عسل استان اصفهان را تولید می کند

